

USKO JA PERHEET

Vanhin Russell M. Nelson

kahdentoista apostolin koorumista

Kirkon koululaitoksen takkavalkeailta nuorille aikuisille
6. helmikuuta 2005 • Brigham Youngin yliopisto

Veljet ja sisaret, on ilo olla kanssanne tässä erityisessä tilaisuudessa. Olen pahoillani siitä, että sisar Nelson on vilustunut ja että hänellä on yskä, joka on pitänyt hänet kotona. Tämä suuri nuorten aikuisten joukko on minusta aivan valtava. Monet muut ovat kokoontuneet eri puolilla Pohjois-Amerikkaa, Keski-Amerikkaa, Etelä-Amerikkaa, Eurooppaa, Aasiaa, Afrikkaa ja merensaaria. Rukoilen, että Herran Henki olisi kanssamme. Koska tämä kokous käännetään 28 kielelle, rukoilemme myös tulkkimme puolesta.

Tuon kullekin nuorelle aikuiselle rakkaat terveiset presidentti Gordon B. Hinckleyltä, presidentti Thomas S. Monsonilta, presidentti James E. Faustilta ja veljiltäni kahdentoista apostolin koorumissa. Kiitämme teitä uskostanne, omistautumisestanne ja halustanne palvella Herraa. Me rakastamme teitä jokaista.

Haluaisin teidän lopettavan muistiinpanojen tekemisen ihan hetkeksi ja tutkailevan hivenen sieluanne. Tänä iltana olette innokkaita ja nuoria. Useimmat teistä ovat opiskelijoita, joilla on suuria tulevaisuudentoiveita. Haluan teidän nyt ajattelevan. Haluan teidän ajattelevan itseänne, ei sellaisina kuin olette nyt, vaan sellaisina, jollaisia teistä voi tulla 50 vuoden kuluttua. Katselkaa itseänne kuvitteellisen aikatunnelin läpi sellaisina kuin olette silloin. Avara mielenne ja kapea vyötärönne ovat vaihtaneet paikkaa. Olette päättäneet työuranne. Työssäkäynnin päivät ovat ohi – ei enää leimattavia kellokortteja eikä lunastettavia palkkasekkejä. Pysyttekö mukana?

Tässä ovat nyt kysymykseni: Mitä *näette* itsessänne 50 vuoden kuluttua? Mitä haluatte *olla* 50 vuoden kuluttua? Mitä *todella haluatte*, kaikkein eniten, 50 vuoden kuluttua?

Taidan kuulla ajatustenne raksuttavan. Jotkut teistä saattavat sanoa: ”Haluan vain olla elossa 50 vuoden kuluttua.” Ei huonompi ajatus. Onnettomuudet ja sairaudet ovat osa kuolevaisuutta, mikä tarkoittaa sitä, että jotkut teistä eivät ole täällä 50 vuoden kuluttua. Mutta useimmat teistä ovat. Suunnitelkaa siis säännön älkääkään poikkeuksen mukaan. Jotkut teistä näkevät kultaa tai kunniaa tulevaisuudessa. Ja useimmat teistä haluavat perheen.

Jos sisar Nelson olisi täällä, pyytäisin häntä seisomaan vierelleni. Kuten tiedätte, miestä ei ole ilman naista Herrassa.¹ Ehkä yhdessäolomme voisi auttaa teitä suunnittelemaan ja saavuttamaan sen, millaisiksi haluatte tulla. Tämäniltainen sanomani on ”Usko ja perheet”. Olen tarkoituksella pannut uskon ensimmäiseksi. Se on ollut aina avioelämämme johtotähti: usko etsiä *ensin* Jumalan valtakuntaa. Olemme oppineet, että horjumaton usko Herraan rikastuttaa avioelämää ja aviollista rakkautta. Juuri usko Häneen lisää ihmisen kykyä rakastaa, sekä määrällisesti että laadullisesti.

Yli 50 vuotta sitten me olimme nuoria aikuisia niin kuin te olette nyt. Tämä valokuva otettiin siihen aikaan. Opiskelimme molemmat yliopistossa. Minä olin toisen vuoden

opiskelija, joka aloitteli lääketieteellisiä opintojaan, vainoni opiskeli ensimmäistä vuottaan stipendin turvin. Olimme hyvin rakastuneita. Uskoakseni voitte aistia sen valokuvasta. Veljet, ette voi syyttää minua siitä, että rakastuin häneen, ettehän?

Kiitos valokuvan näyttämisestä. Emme todellakaan näytä enää tuollaisilta, mutta minun mielestäni sisar Nelson on nyt vieläkin kauniimpi!

Urani lääkärinä on päättynyt. Kaikki leikkaukseni, joita oli paljon, on tehty. Samoin sisar Nelsonilla on ollut äärimmäisen vaativia velvollisuuksia kymmenen lapsen äitinä. Unohdin mainita, että ensimmäiset yhdeksän lastamme olivat kaikki pieniä tyttöjä. Kotimme on ollut kuin tyttöjen asuntola, kunnes ainokainen poikamme syntyi. Poikaparka! Ensimmäisinä parina elinvuotenaan hän ei tiennyt, kuka hänen oikea äitinsä on.

Nyt sisar Nelsonin elämä on rauhoittunut. Hän on omaksumun vähemmän vaativan roolin isoäitinä lastenlapsillemme, joista monet ovat täällä tänä iltana. Voisivatko

kaikki perheemme jäsenet nousta hetkeksi seisomaan? Haluaisin kameramiesten suuntaavan kameransa teihin, jotta muutkin voivat nähdä teidät. Meitä on siunattu 56 lastenlapsella ja 14 lastenlastenlapsella. Uusin lastenlapsemme on täällä – vasta kaksi viikkoa vanhana. Nuo lukumäärät todennäköisesti lisääntyvät.

Ajattelin näyttää valokuvan jokaisesta 106:sta perheemme jäsenestä. Sitten ajattelin isoäitiä, joka matkusti lentokoneessa vieraan ihmisen vieressä. Hänen vilkas juttelunsa perheestään sai hänet kysymään: ”Näytinkö teille kuvan lastenlapsistani?”

Hänen vierustoverinsa vastasi: ”Ette! Ja kiitos siitä!”

En näytä teille enempää valokuvia. Ei se kuitenkaan auttaisi. Perheemme kauneus on paljon muuta kuin fyysistä. Se on hengellistä. Kahta samanlaista perheenjäsentä ei ole. Jokainen on ainutlaatuinen ja omanlaisensa.

Mikä on tärkeintä sisar Nelsonille ja minulle nyt? Se, että me olemme aviomies ja vaimo, jotka on vihitty ajaksi ja koko iankaikkisuudeksi. Lapsemme ovat syntyneet liitossa, ja heidät on sinetöity meihin ikuisesti. Mitä iloa sellainen tieto tuokaan!

Kun meidät vihittiin temppelissä, me emme tunteneet monia pyhien kirjoitusten kohtia. Mutta me tunsimme kohdan Matt. 6:33: ”Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin.” Kuten mainitsin aiemmin, siitä tuli johtotähti jokaiseen päätökseen, jonka teimme yhdessä. Vasta vuosia myöhemmin saimme tietää, että Joseph Smithin raamatunkäännöksessä tuo jae on vieläkin painavampi ja selkeämpi: ”Älkää sen vuoksi etsikö sitä, mikä on tästä maailmasta, vaan pyrkikää ensiksi rakentamaan Jumalan valtakuntaa ja vahvistamaan hänen vanhurskauttaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin” (JSR Matt. 6:38). Hyvin on meitä tuo kohta ohjannut! Tämä uskon nainen, joka on seisunut vierelläni kaikki nämä vuodet, on innoittanut minua paljon. Olen saanut hänen tähtensä siunauksia, jotka merkitsevät minulle eniten.

Ajat ovat muuttuneet puolessa vuosisadassa. Maailma on hengellisesti sairas. Tuo sairaus on nopeasti leviämässä yhä laajemmalle. Teidän iässäne meillä ei ollut läheskään sellaisia kiusauksia tehdä syntiä. Olette astumassa kulutuskulttuuriin, jonka pakkomielteneä ovat materialistiset tavoitteet. Ihmisjoukot palvovat itsekkyyden alttarilla. Voimakkaat äänet puolustavat erheellistä oppia, että kaikki elämäntyylit ovat yhtä arvokkaita. Ihmiset haluavat enemmän oikeuksia kuin velvollisuuksia.

Heitä näyttää kiinnostavan enemmän titteli kuin valistus. Vastuullinen isyys määritellään viikoittaiseksi vierailuksi ja taloudelliseksi tueksi. Lyhyesti sanottuna moraaliasioissa kaikki on kääntynyt hämmäntävästi pääläelleen.

Te nuoret aikuiset kirkossa astutte esiin tämän hengellisen mädännäisyyden vallitessa. Teillä on luja uskon perusta. Te olette roolimalleja sekä seurustellessanne että avioliitossa. Te tiedätte, mikä on oikein ja mikä väärin! Te pidätte kurssin! Te tunnette Herran opetukset. Ja te opetat niitä lapsillenne ja lastenlapsillenne. Te ”lapset päivän luvaton” olette ”toivo Israelin”.² Teillä on paljon enemmän hengellistä voimaa kuin meillä oli teidän iässäne. Kun menette elämän taistelukentälle, teidät luetaan Herran liittokansaan, joka on hajotettu kaikkialle maan päällä, varusteinaan vanhurskaus ja Jumalan voima suuressa kirkkaudessa (1. Nefi 14:14). Me olemme hyvin, hyvin ylpeitä teistä!

Kun sisar Nelson ja minä katsomme ajassa taaksepäin, voimme rehellisesti sanoa, että perheemme ja jäsenyytemme kirkossa ovat meille tärkeintä. Kuinka kiitollisia olemmekaan, että noudatimme kirkon johtajien neuvoa solmia avioliitto temppelissä, kutsua lapsia perheeseemme ja palvella Herraa! Jos olisimme asettaneet koulutuksemme perheemme *edelle*, emme olisi nyt näin siunattuja. Koulutus oli meille pitkäaikainen prosessi. Kahden tohtorintutkinnon hankkiminen vei minulta pitkän aikaa. Sitten kamppailimme vielä monien kirurgiksi erikoistumisen vuosien läpi. En lähettänyt yhtään laskua kirurgisesta toimenpiteestä, ennen kuin olin ollut poissa lääketieteellisestä tiedekunnasta yli 12 vuotta! Siinä vaiheessa meillä oli viisi lasta. Mutta jotenkin me selvisimme.

Kiitän sisar Nelsonia, joka ei koskaan valittanut sitä, että hänen täytyi tulla toimeen hyvin vähällä. Muistan erään tapauksen eräänä iltana Bostonin keskustassa. Kävelimme pitkin Boylston Streetiä. Ohitimme siellä huonekalukaupan. Sisar Nelson painoi nenänsä ikkuna-ruutuun ja kysyi: ”Mitä luulet, onkohan meillä koskaan varaa valaisimeen?”

Veljet, ehdotan, että etsitte kumppanin, jolla on kaukokatseisuutta kuten sisar Nelsonilla. Jokaiselle sisarelle ehdotan, että motivoitte miestänne tulemaan sellaiseksi kuin hän voi tulla, vaikka se veisikin pitkän aikaa.

Olemme maistaneet elämän menestystä ja murhetta. Olemme kohdanneet pettymyksiä, sairautta ja kuolemaa lastemme keskuudessa. Mutta kuolema ei voi erottaa temppelissä sinetöityjä perheitä. Sellainen erossaolo on

vain väliaikaista. Herran suuren onnensuunnitelman ansiosta me kaikki voimme kohdata tulevaisuuden suuressa uskossa ja toiveikkaina.

Sisar Nelson ja minä olemme oppineet, ettei elämä ole yksinäytöksinen näytelmä. Kuolevaisuutta edeltävä kausi on todella olemassa. Ja elämä todella jatkuu kuoleman jälkeen. Kuolevaisuutta edeltävä elämä ja kuolevaisuus ovat vain johdantoa kuolemanjälkeiselle elämällemme. Tieto kolmesta kirkkauden asteesta, kuten profeetoille on ilmoitettu, antaa meille välähdyksen kuoleman jälkeisestä mahdollisuustamme.³ Iankaikkinen elämä on loistavaa ja hyvinkin tavoittelemisen arvoista.

Kuolevaisuutta edeltävä vaihe on opillinen perustus, joka vahvistaa uskoamme. Silloin ikuinen evankeliumi säädettiin kohdalleen. Pelastussuunnitelma valmistettiin ennen maailman perustamista.⁴ Siihen kuului meille annettu loistava mahdollisuus saada jumalallinen perintöosa Jumalan valtakunnassa.⁵

Keskeistä tuossa pelastussuunnitelmassa on Jeesuksen Kristuksen sovitus. Kuolevaisuutta edeltävissä neuvostoissa Isä asetti Hänet ennalta sovittamaan syntimme ja katkaisemaan fyysisen ja hengellisen kuoleman siteet.⁶ Jeesus julisti: ”Minä – olin valmistettu maailman perustamisesta asti lunastamaan kansani. – Minussa on koko ihmiskunta saava elämän, ja sen ikuisesti, nimittäin ne, jotka uskovat minun nimeeni.” (Et. 3:14.) Paavali lisäsi myöhemmin, että kirkon ”perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja – kulmakivenä on itse Kristus Jeesus” (Ef. 2:20).

Keskeisenä Jumalan suunnitelmassa on myös perhe. Itse asiassa suunnitelman tarkoituksena on perheen korotus. Maa luotiin, jotta me taivaallisen Isämme kuolevaisuutta edeltävän ajan henkilapset voisimme tulla maailmaan ja saada fyysisen ruumiin. Me olemme täällä koeteltavina ja testattavina.⁷ Olemme täällä valitsemassa ”vapauden ja iankaikkisen elämän” tai valitsemassa ”orjuuden ja kuoleman” (2. Nefi 2:27). Ja parasta kaikesta on, että me saamme rakastua, mennä naimisiin ja kutsua lapsia perheeseemme.

Tietyt siunaukset oli määrä varata myöhempisiin aikoihin. Herra oli suunnitellut tuovansa ”julki sen, mikä on ollut salattua maailman luomisesta saakka” (Matt. 13:35). Siihen kuuluivat ilmoitukset, jotka on tallennettu Mormonin kirjaan.⁸ Siihen kuuluivat myös pyhän temppelein toimitukset ja liitot.⁹ Profeetta Joseph Smithille Herra julisti: ”Minä näen hyväksi ilmoittaa kirkolleni sellaista, mikä on pidetty kätkeytynä jo ennen maailman perustamista, sellaista, mikä kuuluu aikojen täyttymisen taloudenhoitokauteen” (OL 124:41).

”Kastetoimitus kuolleiden puolesta – – säädettiin [myös] jo ennen maailman perustamista” (OL 124:33). Pelastus on siten tehty mahdolliseksi niille, ”jotka kuolisivat vailla tietoa evankeliumista” (OL 128:5). Sukupolville suotiin yhdistävä side, jotta ”taloudenhoitokaudet ja avaimet ja voimat ja kirkkaudelliset totuudet [voidaan yhdistää] yhteen ehyeksi ja täydeksi kokonaisuudeksi”.¹⁰ Tämä sukupolvien yhteenliittäminen on niin tärkeää, että maapallon ja kirkon tarkoitukset raukeaisivat tyhjiin, ellei perheitä sinetöitäisi pyhissä temppeleissä.¹¹

Valmistautuminen kuolevaisuuteen alkoi jo kuolevaisuutta edeltävässä valtakunnassa. Ennen maailman perustamista jokainen meistä eli henkilapsena taivaallisten vanhempiemme kanssa. Joukossamme oli jaloja ja suuria.¹² Abrahamista,¹³ Jeremiasta,¹⁴ Joseph Smithistä¹⁵ ja muista¹⁶ oli määrä tulla Jumalan profeettoja, joista osa kuolisi Hänen pyhän asiansa¹⁷ marttyreina. Pappuus annettaisiin samalla tavoin kuin ”siltä ajan alusta, aivan niin, alusta eli maan perustamista edeltävältä ajalta” (Abr. 1:3).

Herra opettaa, että päästäkseen selestisen kirkkauden korkeimpaan asteeseen ”ihmisen on astuttava tähän pappouden järjestykseen [mikä tarkoittaa uutta ja ikuis-ta avioliittoa].

Ja ellei hän astu, hän ei voi päästä siihen”. (OL 131:2–3.)

Sisarille annettiin eräs erityinen lahja. Heillä olisi Herran mukaan kyky lisääntyä ja täyttää maa ”sen lupauksen täyttämiseksi, jonka Isäni antoi ennen maailman perustamista, sekä heidän korotukseksi iankaikkisissa maailmoissa, jotta he voivat synnyttää ihmislouja; sillä tässä jatkuu minun Isäni työ, jotta hänet kirkastettaisiin” (OL 132:63). Ajatelkaa tuon käskyn majesteettisuutta. Kun äiti kelpollisesti kantaa ja hoivaa lasta, hän ei vain auta maailmaa vastaamaan luomisensa tarkoitukseen¹⁸ vaan myös kirkastaa Jumalaa!

Meidät valittiin liiton lapsina palvelemaan Vapahtajaa. Apostoli Paavali opetti, että Herra ”jo ennen maailman luomista – on valinnut meidät” (Ef. 1:4).¹⁹ Osana tuota ennalta asettamista Jumala sääti ehdot, joiden nojalla me voimme saada Hänen siunauksensa. Nuo siunaukset oli määrä suoda kuuliaisuudesta laeille, joihin Hänen siunauksensa perustuvat.²⁰

Yksi noista ehdoista liittyy tarpeeseemme voittaa maalliset kiusaukset.²¹ Ennen kuin maailma muodostettiin, Saatanan sallittiin tehdä vastarintaa.²² Hän on aina taistellut Vapahtajan pyhää työtä vastaan, ja hän tekee edelleenkin niin. Hän on vastustanut palautuksen profeettaa ja pyhiä kirjoituksia. Ja meidän aikanamme Saatana on

päättänyt käydä sotaan suoraan Jumalan suunnitelman ydintä vastaan, joka on perhe. Merkkejä hänen hyökkäyksistään on kaikkialla ympärillämme. Kypsien naimisissa olevien aikuisten osuus vähenee,²³ samoin syntyvyys.²⁴ Ikä, jossa avioparit solmivat avioliiton, kasvaa,²⁵ samoin avoparien määrä.²⁶ Moraalittomuus ja pornografia leviävät tuhoisina kaikkialle.²⁷

Kun sellaista hengellistä sairautta on kaikkialla ympärillämme, vastustajan hyökkäyksien torjumiseen tarvitaan todellista uskoa Herraan ja Hänen evankeliumiinsa. Kehotan teitä kieltämään itseltänne kaiken jumalattomuuden, niin fyysisen kuin hengellisenkin.²⁸ Pitäkää tiukasti kiinni evankeliumin rautakaiteesta!

Veljet ja sisaret, ennen kuin maailmaa oli, evankeliumi oli keskeisellä sijalla Jumalan iankaikkisessa suunnitelmassa. Se on ikuinen evankeliumi – nyt palautettuna täyteydessään.²⁹ Kun tällä kirkolla on sellainen perustus, sitä ei siirretä sijaltaan,³⁰ ei edes tuhatvuotisessa valtakunnassa.³¹ Jeesuksen Kristuksen evankeliumi on varma perustus, jolle me voimme rakentaa oman uskomme. Jotkut meistä ovat heikkoja; jotkut ovat vahvoja. Me voimme heittelehtiä ”kuin meren aalto, jota tuuli ajaa sinne tänne” (Jaak. 1:6), tai me voimme ankkuroida itsemme hengellisen teräksen sitein, jotka juurtuvat ja pohjautuvat evankeliumin iankaikkisiin totuuksiin.³²

Sellainen usko ei estä elämän ongelmia mutta auttaa, kun käy huonosti. Paha tapahtuu hyvillikin ihmisille. Onnettomuuksia sattuu. Joitakuuta aviopareja ei ehkä siunata lapsilla. Toiset eivät ehkä solmi avioliittoa tässä elämässä, tai he huomaavat olevansa naimisissa ihmisen kanssa, joka ei pidä Jumalan käskyjä. Herra on tietoinen näistä olosuhteista. Hän suo kaikki siunaukset, joita Hänellä on varattuna uskollisille lapsilleen – omalla tavallaan ja omana aikanaan.³³ Olkaa vanhurskaita, olkaa kärsivällisiä, säilyttäkää iankaikkinen näkökulma, niin teitä suojellaan.³⁴

Vuosien varrella huomaatte, että apostolit ja profeetat opettavat säännön. Me emme opeta poikkeuksia sääntöön. Poikkeukset jäävät yksilöiden tahdonvapauden ja tilinteon vastuulle. Herra tietää, että me elämme epätäydellisessä maailmassa. Hän tietää, että se ”kypsyy pahuudessa” (OL 18:6). Hänen tuomionsa ovat kohtuullisia, oikeudenmukaisia ja armollisia.

Vuosikymmen sitten, nähdessään ennalta tämän hengellisen luisumisen, ensimmäinen presidenttikunta ja kahdentoista apostolin koorumi valmistivat maailmalle perhejulistuksen. Se on entistäkin ajankohtaisempi

nykyaikana. Me julistamme, ”että avioliitto miehen ja naisen välillä on Jumalan säätämä ja että perhe on keskeisellä sijalla Luojan suunnitelmassa Hänen lastensa iankaikkiseksi päämääräksi.

Kaikki ihmiset – miehet ja naiset – on luotu Jumalan kuvaksi. Jokainen heistä on taivaallisten vanhempien rakas henkipoika tai -tytär, ja sellaisena jokaisella on jumalallinen luonne ja päämäärä. Sukupuoli on yksilön kuolevaisuutta edeltävän, kuolevaisuuden aikaisen ja iankaikkisen identiteetin ja tarkoituksen oleellinen ominaisuus. – –

Ensimmäinen käsky, jonka Jumala antoi Aadamille ja Eevalle, koski heidän mahdollisuuttaan aviomiehenä ja vaimona tulla vanhemmiksi. Me julistamme, että Jumalan lapsilleen antama käsky lisääntyä ja täyttää maa on yhä voimassa. Me julistamme tämän lisäksi Jumalan määränneen, että pyhiä lisääntymisen voimia tulee käyttää ainoastaan miehen ja naisen kesken, jotka on laillisesti vihitty aviomieheksi ja vaimoksi.

Me julistamme, että keino, jolla kuolevainen elämä luodaan, on Jumalan säätämä. Me vahvistamme, että elämä on pyhä ja että se on tärkeä Jumalan iankaikkisessa suunnitelmassa.”

Huomatkaapa nyt, rakkaat ystävät, tämä varoitus: ”Ne, jotka rikkovat siveyden liittoja – – tai jotka jättävät perhevelvollisuudet täyttämättä, seisovat eräänä päivänä ti-livelvollisina Jumalan edessä. Varoitamme edelleen, että perheen hajoaminen tuo yksilöille, yhteisöille ja kansakunnille ne onnettomuudet, joista muinaiset ja nykyiset profeetat ovat ennustaneet.” (”Perhe – julistus maailmalle”, *Valkeus*, lokakuu 1998, s. 24.)

Jos otatte vaarin tuosta julistuksesta, veljet ja sisaret, niin teitä siunataan. Jumala elää ja rakastaa meitä.³⁵ Hänen avullaan me voimme vaalia uskoamme ja perheitämme. Me voimme tulla kelvollisiksi saamaan tämän lupauksen Herralta: ”Jos mies ottaa vaimon minun sanani kautta, joka on minun lakini, ja uuden ja ikuisen liiton kautta ja sen sinetöi heille lupauksen Pyhä Henki – – [he perivät] valtaistuimia, valtakuntia, ruhtinaskuntia ja valtoja, herauksia” (OL 132:19).

Todistan, että uskonne ja perheenne tuovat teille suurta iloa täällä ja tuonpuoleisessa. Jumala elää. Jeesus on Kristus. Hänen kirkkonsa on palautettu. Meitä johtaa Hänen profeettansa, presidentti Gordon B. Hinckley. Teille jokaiselle rakkaalle nuorelle aikuiselle kirkossa jätän rakkauteni ja siunaukseni Jeesuksen Kristuksen nimessä. Aamen.

Viitteet

1. Ks. 1. Kor. 11:11.
2. "Nuoret Israelin", *MAP-lauluja*, 170.
3. Ks. 1. Kor. 15:40–41; OL 76:50–113; 88:17–32; JSR 1. Kor. 15:40.
4. Ks. 1. Nefi 10:18; Moosia 15:19; Alma 12:25, 30; 18:39; 22:13–14; 42:26; OL 76:12–13.
5. Herra sanoi ihmisille vanhassa maailmassa: "Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti" (Matt. 25:34). Muinaisessa Amerikassa ihmisille opetettiin myös, että "ne, jotka ovat uskoneet Israelin Pyhään, – – perivät Jumalan valtakunnan, joka on ollut valmistettuna heille maailman perustamisesta asti" (2. Nefi 9:18; ks. myös Et. 4:19).
6. Ks. Joh. 17:5, 24; 1. Piet. 1:19–20; Moosia 4:6–7; 18:13; 3. Nefi 26:3–5; OL 93:7–9; Moos. 5:57; JST, Genesis 5:43; JSR 1. Moos. 14:30–31.
7. Ks. Abr. 3:24–25.
8. Ks. 2. Nefi 27:10.
9. Ks. OL 124:40–41.
10. Ks. OL 128:18.
11. Ks. OL 138:47–48; ks. myös OL 2:1–3; 110:14–16; JS–H 39.
12. Ks. Alma 13:3, 5, 7; OL 132:28; 138:55–56; Abr. 3:22–23.
13. Ks. Abr. 3:23.
14. Ks. Jer. 1:4–5.
15. Ks. 2. Nefi 3:5–15; OL 127:2; 138:53–55.
16. Ks. OL 138:53.
17. Ks. Luuk. 11:49–51.
18. Ks. OL 49:16–17.
19. Ks. myös Ef. 1:5. Paavali opetti myös, että Jumala "on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsullaan – – oman päätöksensä ja armonsa mukaisesti, jonka hän jo ennen aikojen alkua soi meille antamalla meille Kristuksen Jeesuksen" (2. Tim. 1:9; ks. myös OL 38:1–4; Abr. 3:22–26). On tärkeää huomata, että Mormonin kirja on osoituksena "Israelin huoneen jäännökselle, kuinka suuria Herra on tehnyt sen isien hyväksi ja jotta se tuntisi Herran liitot" (Mormonin kirja, kansilehti).
20. Ks. OL 130:20–21; 132:5, 11–12.
21. Ks. 2. Nefi 2:11–13.
22. Ks. JSR Ilm. 12:6–8.
23. Ks. David Popenoe ja Barbara Defoe Whitehead, *The State of Our Unions 2004: The Social Health of Marriage in America* (Rutgers University: The National Marriage Project, kesäkuu 2004), s. 16–18 (<http://marriage.rutgers.edu/>).
24. Ks. *The State of Our Unions*, s. 21–23.
25. Jason Fields, "America's Families and Living Arrangements: 2003", U. S. Census Bureau, marraskuu 2004, s. 12–13 (www.census.gov/prod/2004pubs/p20-553.pdf).
26. Ks. *The State of Our Unions*, s. 20–21.
27. B. J. Sigismund, "XXX-ceptable", *Newsweek*-lehden Internet-erikoisnumero, 2. heinäkuuta 2003 (www.keepmedia.com/pubs/Newsweek/2003/07/02/309790). Pornografia on Yhdysvalloissa suurta liiketoimintaa, jonka raportoidaan tuottavan vuosittain 12 miljardia dollaria (ks. www.internetfilterreview.com/internet-pornography-statistics.html).
28. Ks. Moroni 10:32; JSR Matt. 16:26.
29. Ks. Ap. t. 3:20–21.
30. Ks. Dan. 2:28, 31–44; D&C 65:2–6; 124:45.
31. Ks. Bruce R. McConkie, *The Millennial Messiah*, 1982, s. 672.
32. Ks. Ef. 3:17–19; Kol. 2:6–7; Hel. 5:12. Muistakaa, että viisas rakentaa talonsa kalliolle eikä liikkuvalla hiekalle (ks. Matt. 7:24–27).
33. Ks. OL 130:20–21.
34. Ihmisen näkökulman rajojen pitäisi olla ulottuvuudeltaan iankaikkisia. Paavali opetti: "Jos olemme panneet toivomme Kristukseen vain tämän elämän ajaksi, olemme sääliävimpiä kaikista ihmisistä" (1. Kor. 15:19).
35. Ks. 1. Nefi 11:16–17.